

FIKSU JA TARKKA VEDENKULUTUS SÄÄSTÄÄ EUROJA MYÖS ENERGIAKULUISSA

Vuokralaisena elää helposti huoletonta elämää, vuokra on sovittu ja joskus vesimaksukin on kiinteä. Huollot ja korjaukset hoidetaan vuokranantajan toimesta. Koska vuokralaisella ei ole päättäväisyyttä esimerkiksi lämmitysjärjestelmään tai muihin teknisiin järjestelmiin, voi tämä huolettomuus valua myös energia- ja vedenkäytön puolelle. Samalla logiikalla voidaan ajatella, ettei omalla energian- tai vedenkulutuksella ole yhteyttä omaan maksuun tai vuokran suuruuteen. Näin ei suinkaan ole. Kaikkien vuokraloyhtiön asukkaiden energian- (mm. lämmitys ja yhteisten tilojen valaistus) ja vedenkulutus aiheuttavat hoitokuluja, joiden osuus taloyhtiön hoitokuluista on 30–40 %. Hoitokulujen suuruus taas vaikuttaa vuokran suuruuteen. Eli suoraan omaan asumiskuluun.

Jos alkuoletuksesta poiketen sinun vuokra-asunnossasi on omat vesimittarit ja sinua laskutetaan käytön mukaan, vaikuttaa vedenkulutus vielä suuremmin omaan kustannukseen.

Kiinteät vesimaksut ovat myös jäämässä historiaan, ja kehitys kulkee kohti kulutusperusteista vedenlaskutuksesta. Joskin pitkällä siirtymäajalla, sillä lainsäädäntö on tältä osin juuri uudistunut ja astunut voimaan 23.11.2020. Uuden lainsäädännön mukaan moniasuntoisiin uudisrakennettaviin ja putkiremontoitaviin rakennuksiin on asennettava etäluettavat huoneistokohtaiset vedenkulutusmittarit sekä käyttöveden laskutuksen on perustuttava mitattuun kulutukseen (Motiva 2021a.)

Vuokralaisenkin on siis syytä kiinnittää huomioita omaan energian- ja vedenkulutukseensa.

Mistä taloyhtiön kokonaisenergiankulutus koostuu?

Taloyhtiön kokonaisenergiankulutus on monen tekijän summa. Näin todetaan tämänkeväisen vuokraloyhtiöiden energiatehokkuuden asukaskampanjan kampanjakirjasessa. Lisäksi lainataan HSY:n Energiaekspertti-verkkokurssia, jossa kuvataan taloyhtiönhoitokuluja, hukkaenergian osuutta niissä sekä tavallisten asukkaiden veden ja energiakulutuksen suhdetta asumiskustannuksiin eli vuokran suuruuteen.

”Lämmitysenergiaa kuluu huoneiden, ilmanvaihdon tuloilman ja lämpimän käyttöveden lämmittämiseen. Kiinteistö sähköä kuluttavat valaistus, talotekniset järjestelmät sekä taloyhtiön yleisissä tiloissa sijaitsevat muut sähkölaitteet, kuten talosaunan kiuas ja pesutuvan laitteet. Yhä useammin asuinrakennuksista löytyy lisäksi asuinmukavuutta parantava jäähdytysjärjestelmä. Taloyhtiön hoitokuluista energia- ja vesikustannukset haukkaavat tyypillisesti 30–40 %. Hukkaenergia voi haukata jopa 30 % taloyhtiön energiasta ja samalla ison osan kuluista euroista.

Energiansäästö näkyy suoraan asumiskustannuksissa. Energianhinnan noustessa energiakustannusten osuus asumiskustannuksista tulee tulevaisuudessa olemaan entistäkin isompi. Rahan ohella energiatehokkuuden tavoittelu säästää ympäristöä sekä parantaa sisäilmaolosuhteita ja asuinmukavuutta. On esitetty, että rakennuksen epätaloudellinen käyttö ja huollon laiminlyönti voisivat

nostaa kulutusta jopa 20 % laskennalliseen perustasoon verrattuna. Esimerkillisesti hoidettu ylläpito voi toisaalta vaikuttaa myös toiseen suuntaan, jolloin laskennallisesta kulutustasosta voi olla mahdollisuuksia nipistää vielä 10 %. Kun ylläpidon lisäksi huomioidaan myös asukkaiden kulutustottumusten vaikutus, noin 5 % kumpaankin suuntaan, saadaan toteutuneen kulutuksen vaihteluvälistä hyvinkin suuri.” (HSY:n energiaekspertti -verkkokurssi Motivan 2021b mukaan.)

Vuokrataloyhtiöitä haastatellessa kevään 2021 energiatehokkuuden asukaskampanjaa varten on huomattavissa, että kuluneella koronavuodella on ollut vaikutuksia ihmisten energian- ja vedenkulutukseen. Etenkin vedenkulutuksen osalta on havaittavissa, että vedenkulutus on noussut aiempaan vuoteen verrattuna. Siksi haluammekin antaa vinkkejä erityisesti vedensäästöön.

Vedenlotraus syntyy usein huomaamatta ja kuin itsestään

Vuoden 2020 lopussa valmistui Motivan ja Työtehoseuran tutkimus Kestävä veden käyttö -projektissa. Tutkimuksessa selvisi, että muun muassa kerros- ja rivitaloasunnoissa asuvat kotitaloudet kuluttavat keskimäärin 120 litraa vettä vuorokaudessa henkilöä kohti. Voit lukea lisää heidän tutkimuksestaan ja sen tuloksista täältä: https://www.motiva.fi/koti_ja_asuminen/hyva_arki_kotona/vedenkulutus

Taulukko 1 kuvaa eri vedenkulutuslähteitä, jotka yhdessä tuottavat tuon kerros- ja rivitalojen asukkaiden keskimääräisen vedenkulutuksen 120 litraan vuorokaudessa per henkilö. Eri toimille käytetyt veden ominaiskulutukset on arvioitu markkinoilla olevien tuotteiden keskiarvoista, lukuun ottamatta käsienpesuhanan ja suihkun veden ominaiskulutusta, jossa on käytetty näiden hanojen normivirtaamia. Taulukosta 1 havaitaan, että tuo keskimääräinen 120 litraa/henkilö vuorokaudessa saadaan hyvin nopeasti täyteen.

Taulukko 1 Esimerkki vedenkulutuksesta, joka on yhteensä 120 litraa henkilöä kohti vuorokaudessa.

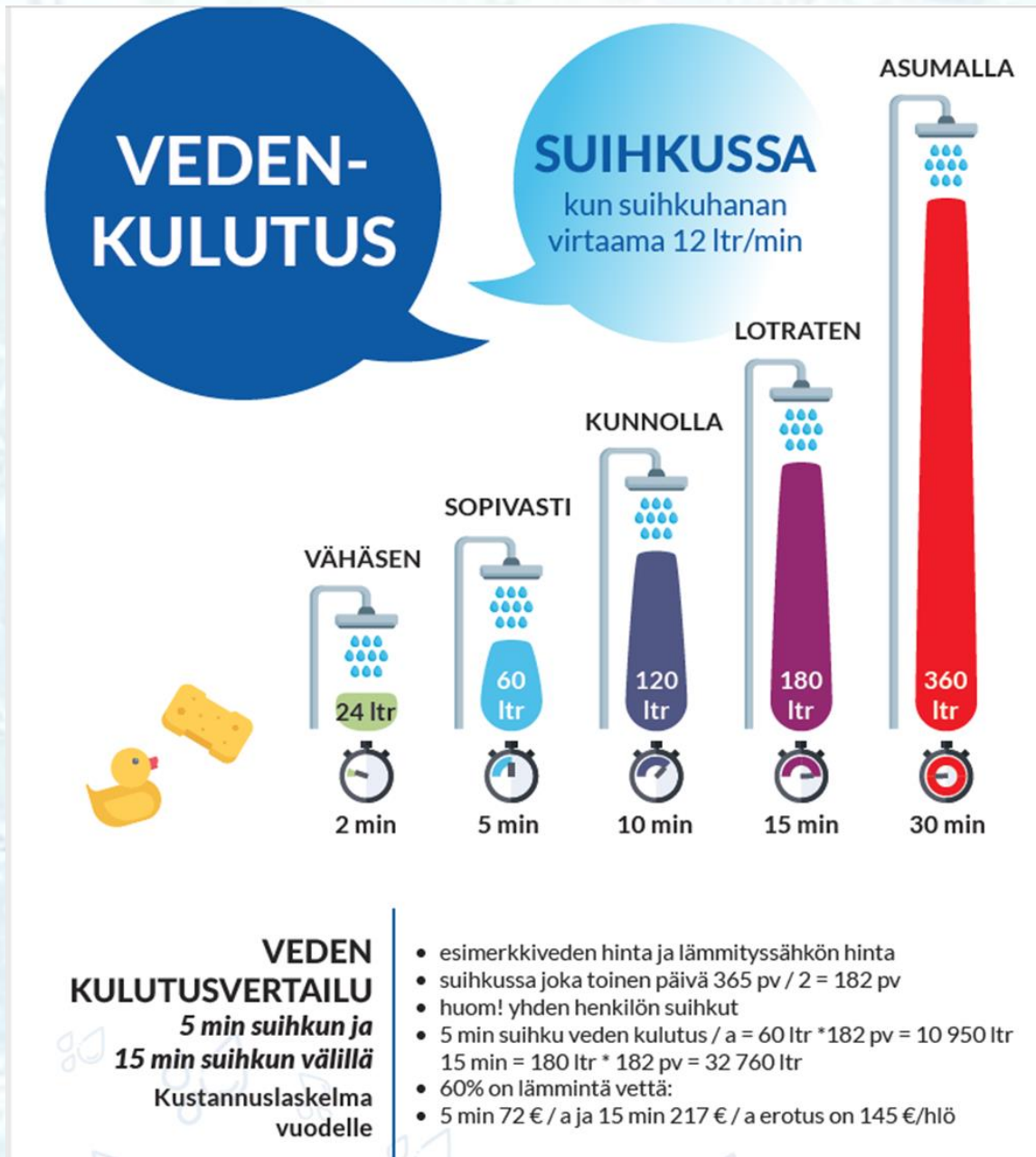
Vettä kuluttava tapahtuma	Veden ominaiskulutus	Veden kulutus vuorokaudessa henkilöä kohti
Suihkuhana auki täysillä 5 min	12 litraa/minuutti (suihkun täysin auki)	60 litraa/vrk/henk.
WC-istuimen vetäminen 6 kertaa päivässä	4 litraa/veto	24 litraa/vrk/henk.
Astianpesukone (uusi) 1 koneellinen päivässä	14 litraa/pesukerta	14 litraa/vrk/henk.
Pesukone (uusi) 2 koneellista viikossa	40 litraa/pesukerta	n. 11 litraa/vrk/henk.
Käsienpesu 10 kertaa päivässä 15 sekunnin ajan ja hampaiden pesu (hana suljetaan välillä) 2 kertaa 15 hana auki 15 sekuntia yhteensä 3 minuuttia, hana puoliksi auki	3 litraa/minuutti (6 litraa minuutissa, jos hanassa on normaali virtaama ja täysin auki)	9 litraa/vrk/henk.
Veden juominen	2 litraa/vuorokausi	2 litraa/vrk/henk.
yhteensä		120 litraa/vrk/henk.

Keskimääräinen 120 litran kulutus saavutetaan siis varsin normaalisti kotona toimien ja jo pienistä jokapäiväisistä lisäyksistä (esimerkiksi pidempi suihku useammin) saadaan kulutusta nostettua varsin helposti.

Tee pieniä joka päivittäisiä muutoksia oman veden kulutukseesi

Edellisessä esimerkissä huomattiin, että suurin yksittäinen vedenkulutus on suihkussa käyminen. Kun suihku tai vesihana jätetään päälle, kuluu uskomaton määrä vettä jo hyvin lyhyessä ajassa. Esimerkiksi normien mukainen suihkupää kuluttaa vettä 12 litraa minuutissa täydellä virtaamalla. Toisaalta vanhat mallit ja sellaiset uudet hanat, joiden virtaamaa ei ole rajoitettu hanan eikä rakennuksen käyttövesipaineen osalta, kuluttavat enimmillään yleensä noin 15–18 litraa minuutissa (Kuluttajaliitto 2021.) Jos omassa suihkussasi on tällainen vettä tuhaava suihkumalli, voit keskustella vuokranantajan kanssa mahdollisuudesta vaihtaa suihkupää vettä säästävään malliin.

Pohdi siis omaa käyttäytymistäsi suihkujen suhteen. Tarvitsetko suihkua aamuin illoin tai edes joka päivä? Kuinka kauan olet suihkussa? Pidätkö hanan auki myös saippuoidessa? Miten kuumalla vedellä peseydyt? Kuvassa 1 havainnollistetaan vedenkulumisen nopeutta esimerkiksi suihkussa sekä siihen liittyviä kustannuksia.

	KULUTUS ltr/kerta	KULUTUS ltr/vuosi	LÄMMINVESI ltr	HINTA	KYLMÄVESI ltr	HINTA	KOKONAIS- HINTA/hlö
5 min suihku	60	10 920	6 552	53 €	4 368	19 €	72 €
15 min suihku	180	32 760	19 656	160 €	13 104	57 €	217 €
Erotus	120	21 840	13 104	107 €	8 736	38 €	145 €

Kuva 1 Vedenkulutus eri mittaisissa suihkuissa sekä näihin liittyviä kustannuksia. (Thermopolis Oy 2019)

Suihkun lisäksi seuraavina veden suurimpina kuluttajina nousevat esiin WC-istuimen vetäminen ja pyykinpesu. WC-istuimen kulutuksen hillitsemiseksi kannattaa hyödyntää kaksoishuuhtelutoiminta, jos tällainen on. Ilmoita heti WC-istuimen vuotamisesta huollolle tai vuokranantajalle. Tämän lisäksi muidenkin vesipisteiden vuotaminen on asia, joka pitää ilmoittaa heti eteenpäin, sekä vedenkulutuksen hillitsemiseksi, että mahdollisten vesivahinkojen estämiseksi.

Pyykinpesun ja astianpesukoneen käytön kannalta on oleellista, että pese vain täysiä koneellisia ja käyttää mahdollisuuksien mukaan ekopesuohjelmia. Huomioitahan, että täysi koneellinen ei tarkoita täyteen ahdettua pesukonetta, vaan pesukoneen täyttömäärän mukaisesti täyttää konetta¹.

Jos pyykinpesukone on omasi, niin kiinnitä huomioita uutta ostaessasi myös koneen energiamerkintään². Energiamerkinnästä löydät muun muassa koneen vedenkulutuksen pesukertaa kohti.

Mitä voin tehdä, että veden ja energiankulutukseni aiheuttamat kulut pysyvät jatkossa maltillisina?

Vedensäästövinkkejä (Kuluttajaliitto 2021 & Motiva 2021):

- Ei kannata juokсутtaa vettä vesihanasta tai suihkusta täydellä paineella – pieni virtaama riittää.
- Pidä vesivuodot kurissa ja ilmoita vuotavasta hanasta tai wc-istuimesta välittömästi kiinteistöhuoltoon.
- Säädä vesihanojen ja suihkun virtaamat sopiviksi, näissä voi hyödyntää erilaisia virtaaman rajoittimia.
- Jos asut rivitalossa, niin kerää sadevesi talteen ja käytä sitä pihan kasteluun.

Lisäksi voit pohtia (Thermopolis Oy 2019):

- Voisiko samaa vesilasia käyttää useamman kerran ennen pesua?
- Voisinko saada vaatteen tuuletuksella tai pienen tahran poistolla ilman pesua pidennettyä vaatteen pesuväliä?

Säästäessäsi vettä säästät samalla myös sen lämmitykseen kuluva energiaa. Lämmin käyttövesi nimittäin haukkaa 15 % asumisen kokonaisenergiakulutuksesta (Tilastokeskus 2018). Veden lämmitys ei ole ilmaista ja vedensäästön lisäksi kannattaa myös pohtia käyttöveden lämpötiloja. Pärjäisinkö hieman haaleammalla vedellä tällä kertaa?

¹ Lue Marttojen ohjeet pyykinpesuun täällä: <https://www.martat.fi/marttakoulu/kodinhoito/pyykki/pese-oikein/>

² Energiamerkintä on uudistunut tutustu uuteen energiamerkintään energiaviraston yllä pitämällä <https://energiamerkinta.fi/> sivuilla.

Näillä veden- ja energiansäästövinkeillä onkin hyvä lähteä kohti kevättä, kun omat rahat säästyvät johonkin mielenkiintoisempaan kuin veden lotraamiseen.

Energia- ja vesifiksua kevättä toivottaen!

Kirjoittajat

Energianeuvoja Anne Viljanen, Thermopolis Oy, kirjoittaa energian- ja vedensäästöstä tavallisen kuluttajan näkökulmasta

Energianeuvoja Lea Hämäläinen, Thermopolis Oy, vastaa energianeuvonnasta Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa

Katso vinkit kootut vedensäästövinkit.

Lähteet ja lisätietoa:

Energiamerkinta.fi (2021): Energiamerkinta.fi. Saatavilla: <https://energiamerkinta.fi/> Luettu: 22.3.2021.

Kuluttajaliitto (2021): Vastuullinen kuluttaminen: Vedenkulutus. Saatavilla: <https://www.kuluttajaliitto.fi/materiaalit/vastuullinen-kuluttaminen-vedenkulutus/> Luettu:18.3.2021.

Martat -nettisivut (2021): Pese oikein. Saatavilla: <https://www.martat.fi/marttakoulu/kodinhoito/pyykki/pese-oikein/> Luettu: 22.3.2021.

Motiva (2021a): Huoneistokohtaista vedenmittausta ja laskutusta koskeva lakiuudistus: Käyttöveden mittausta koskeva lainsäädäntö uudistui. Saatavilla nettisivuilta: https://www.motiva.fi/koti_ja_asuminen/taloyhtiöt/vedenkulutusmittauksen_lakiuudistus Luettu:18.3.2021.

Motiva (2021b): Energiatohokkuuden asukaskampanja kampanjakirjanen. Saatavilla:
https://www.motiva.fi/ajankohtaista/julkaisut/energiatohokkuuden_asukaskampanja.15370.shtml
Luettu:18.3.2021.

Motiva (2021c): Vedenkulutus. Saatavilla:
https://www.motiva.fi/koti_ja_asuminen/hyva_arki_kotona/vedenkulutus Luettu: 22.3.2021.

Thermopolis Oy (2019): Kotitalouden energiaopas. Esite.

Tilastokeskus (2018): Liitekuvio2.Asumisen energiankulutus käyttökohteittain vuonna 2018. Kuviota korjattu 18.6.2020. Saatavilla: https://www.stat.fi/til/asen/2018/asen_2018_2019-11-21_fi.pdf Luettu: 22.3.2021.